

Jubilál a „Bebrits”

Fennállásának harmincadik évfordulójára emlékezett tegnap, pénteken délután a **Bebrits Lajos Vasútforgalmi Szakközépiskola**. Három évtizeddel ezelőtt száz tanulóval és húsz pedagógussal indultak, s az intézmény 1964-ben bővült vasútgépezeti, nyolc év múlva vasúti távközlő, 1975-ben pedig postai vezetékes távközléstechnikai szakkal. **Ma a 49 fős tantestület 650 diákot oktat** a Marx téren, az elmúlt évek során sok milliárd forint értékű technikai felszerelésekkel, a gyakorlati oktatást korszerű műhelyekben biztosító szak-középiskolában.

A jubiláló „Bebrits” (ahogy városzerte nevezik) két bázisszerveivel, a szegedi MÁV- és a postaigazga-

tósággal kötött együttműködési megállapodások értelmében **hét helyszínen biztosítja tanulóinak a speciális gyakorlati képzést**. Szerke az országban eddig mintegy ötezer itt végzett szakember bizonyította az iskola hírét, szakmai színvonalát.

A tegnapi ünnepségen **Garnai József** műhelyfőnök elevenítette föl az iskola történetét, és méltatta nevadójának életbályáját, majd **Vas József** igazgató átadta a hagyományos **Bebrits-díjat** — idén **Kiss Gyula** negyedikes tanulóknak. A 30 éves „Bebrits” ünnepi rendezvényét az iskola **Faragó Péterné** által vezetett irodalmi színpadának műsora és az elsősök KISZ-fogadalomtetele zárta.

Koszorúzások

Szántó Zoltán, a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom kiemelkedő személyisége születésének 90. évfordulója alkalmából pénteken **koszorúzási ünnepséget** rendeztek urnájánál a Mező Imre úti temető munkásmozgalmi panteonjában.

Sólyom László katonatiszt, a magyar kommunista mozgalom kiemelkedő személyisége születésének 75. évfordulója alkalmából pénteken **koszorúzási ünnepséget** rendeztek sírjánál a Farkasréti temetőben.

Ugyancsak koszorúzási ünnepséget rendeztek **Sólyom László** emléktáblájánál Budapesten a II. kerületben, a róla elnevezett utcában. Itt az MSZMP és a Hazafias Népfront kerületi bizottsága, valamint a fegyveres erők képviselői helyezték el a megemlékezés és a kegyeletkoszorút.

Magyar-holland vegyes vállalat

Agrovet néven magyar-holland vetőmagtermelőt és kereskedelmi vegyes vállalat életre hívásáról kötötték pénteken megállapodást az Agroker, a Vetőmagtermelő és Értékesítő, a Hungaroseed, valamint a Royal Sluis B. V. Vállalat képviselői Budapesten.

Holland cégek évek óta sikerrel működnek együtt magyar partnerekkel, különféle vetőmagvak magyarországi termelésében. Egyszerű és talajadottságaik ugyanis rendkívül kedvezőek a jó minőségű szaporítóanyag előállításához. Mégis, ma még viszonylag kevés a szaporításra érdemes hazai nemesítésű hibrid, s gyakran hiányoznak a termesztés korszerű eszközei is. A vegyes vállalat működtetése előnyös mindkét fél számára. Ennek keretében az igen jó minőségű holland zöldeket, elsősorban borsót, paradicsomot, salátát, reketket nagyobb arányban természetesen majd Magyarországon. A holland fél nemcsak vetőmagot ad, hanem a fejlett technológiát, gépet is, amelyetől a természetátlagok növekedését és a jelenleginél gazdaságosabb termelést várják a szakemberek. A vegyes vállalat által termeltetett magvakat — a tervek szerint — harmadik piacon értékesítik.

Az Agrovet 1984. január elsején kezd meg munkáját.

Kulcsemberek

Gépek mesterei

— Vasárnap volt és hét óra. És 1969-ban történt. Gyufahordó lettem a gyufagyárban.

A kezét nézem. Egy ujjperc hiányzik róla.

— A hámozógép olyan, mint a borotva — mondja, magyarázza.

— És mégis életreszóló barátságot kötött velem.

— Igen, mert tudom, hogy minden termelési folyamatban az alapműveletek a legfontosabbak. Talán ez életet. És biztosan ez a tudat életet, mert az elmúlt huszon-egynéhány esztendőben nem voltam beteg, már a műszak kezdete előtt fél órával itt vagyok, hogy beállítsam a gépet.

(Fontos emberünk, mondja **Kovács József**, a Szegedi Gyufagyár üzemvezetője, sok múlik rajta.)

Lassan beszél, megfontoltan, ha valaha gvariazgató lehetnék, ilyen embereket szeretnék magam körül látni.

— **Mi múlik a munkáján?**

Elmosolyodik.

— Nem az én munkámon múlik, a gépen. Az enyém ugyanis kulcsép. Ha nem megfelelő az alapananyag... Gondolja tovább!

(Amikor a gyufagyár üzemvezetőjét a kulcsembereiről faggattam, zavarba jött, azt mondta: ebben az üzemben mindenki az. Szűkítjük a kört, mondtam neki. Mekkora, kérdezte. Egyre. Képtelenség. Mégis, próbáljuk meg. Akkor, mondta, a **Bárkányi Bandit** is ide kell hívni. Bár, nem is tudom, ide kellene hívni a fél gyárat. Bárkányi jön, ebben maradtunk.)

A tél örömei — könnyekkel

Kövére pelyhek dagasztják az utak fehér paplantakaróját, kerek gyermekszemek villannak ki a függönyök mögül: lesz-e elég, finom hó hétvégére, a szánkózáshoz.

Akad-e gyerek, aki egykönnyen lemondana a tél Szegeden kínált oly szegényes örömeiről? „Ha már nincs szielésre alkalmas dom-bunk és hegyünk, s még nincs biztonságos korcsolyapályánk, keressünk egy ici-pici lejtőt, az csak akad a városban, és szánkón ülve, állva, hason fekvésű csúszunk le rajta!” — így gondolkodik minden igy testű és lelkű ifjú emberke, nagyon helyesen.

Csak hogy a vad szánkózásnak is megvannak a veszélyei: a töltésoldalról fának ütközhet a rosszul „kormányzott” ródli, s az összeütközésnek itt is lehetnek sérültjei... Meg-

kérdeztük a mentőket: a kemény tél megnövelte-e forgalmukat. Meglepetéssel hallottam, hogy — noha a járdákat sok helyen jég borítja — viszonylag ritka az utcai baleset. Több kisgyermekes családban azonban nem örömteli oldalát mutatja meg a tél. Apróbb horzsolások, pityergésre készítő „katonadoigok” mellett azonban a mentőket is segítségül kellett hívni néhányszor. Megtudtuk, Rökösün, a szánkázó doin-bon három kisgyerek is megsérült: töréssel, zúzódással kellett az ügyeletre szállítani őket.

A szülők figyelmességén és a nagyobbacska gverek óvatosságán is múlik hogy ez a hétvége is csak a tél örömeinek és ne fáj-dalmainak jegyében tel-jék el.

Ch. A.

Érdekek harmóniája

Magánbeszélgetésekben régóta téma, hogy a tanácsstagok keveslik a forintokat. Azt a pénzt, amit a választópolgárokkal együtt döntve használnak körzetük csinosítására. Legtöbbször a kis összeget utak, járdák építésére, javítására fordítják. Természetesen nemcsak ők tudják, hanem mindenki tisztában van azzal, hogy az igények természetüknél fogva a feneketlen kúthoz hasonlíthatók. A szakigazgatás vezetői is mostanában a különböző hivatalos fórumokon egyre többször ismétlik, jó lenne, ha a tanácsstagok nagyobb pénztárcába nyúlhatnának, komoly összeg felett rendelkezhetnének körzetükben, mert ez azt jelentené, hogy a grandiózusabb közhasznú feladatokra mozgósíthatnák az állampolgárokat. Legutóbb a szegedi országgyűlési képviselők találkozásánál a város tanácselnöke elmondta, hogy a település rangjához méltó az lenne, ha abban a bizonyos tanácsstagi alapon az évi 5—6 millió forint helyett több tízmillió csörgezene. Ez az érem egyik oldala.

A másikat jól ismerjük. Városlakói közérzetünk gyakran berzenkedik, különösen amikor nagyon okosnak érezzük magunkat és azt mondjuk, ezt a tízmilliót ne erre, hanem másra költsek. Számon kérjük a tanácsi önkormányzattól olyan dolgok véghezvitelét, amihez nemegyszer csak papíron van jogosítványa és a valóságban rendkívül szegényesek az eszközei. Történi mindez olyan szituációban, amikor az állampolgárok nap mint nap arról hallanak, hogy erőteljesebb a gazdasági élet követelte decentralizálás és a jobb közérzetünket jelképező, hirdető zászlóra pedig a szocialista demokrácia fejlesztésének óhaját hízta. Az óhajjal nincs is baj, meg a maga útján, kifejezési formáival a hétköznapi világban a legkülönbözőbb módon találkozunk. Bár azt hiszem, amikor a tanácsi önkormányzat tökéletesebb, megalapozottabb működését igénylem, akkor nem is a demokrácia tartományában kell keresgélni. Az önkormányzat és a sajátos helyi érdekviszonyok összefüggésére szeretném a figyelmet irányítani azzal a céllal, hogy javítsuk városlakói közérzetünket. Mert nemcsak azzal a jelenséggel találkozhatunk, amiről írásom elején morfondíroztam. Nemcsak a tanácsstagok panaszkodnak a már említett okok miatt. A tanácsi önkormányzat, tehát egy egész testület elég gyakran hiányolja azokat a lehetőségeket, amelyek felhasználásával a testületi döntéseknél a helyi érdekviszonyokat még inkább figyelembe vehetné. Ez a hiányosság nem magánügy, nem részérem, egy kisebb közösség, a város ügye, hanem ez a téma országosan is visszhangot kap. Ezzel a gondolattal foglalkozik az Állam és igazgatás című folyóirat novemberi számában dr. Kulcsár Kálmán akadémikus, az egyik legtekintélyesebb magyar jogászszociológus. Tanulmányából egy-két gondolatot azért idézek, mert írása bizonyíték arra, hogy a tudományos közvélemény is egyértelműbb megoldást szeretné látni az önkormányzat és az érdekviszonyok közötti kapcsolatnak. A tanulmány példája éppen városunkat érinti.

Hogy miről van szó? „Szeged város tanácsának ötödik ötéves terve a jövőhagyáskor 97 százalékban felelt meg a központi orientációnak. Amíg ez létre nem jött, vagyis, amíg minden felülről kapott célt nem vettek be a tervbe, újabb és újabb »egvezetés« volt. Igy tanácsülésen már nem maradt lehetőség a módosításra, a vita is feleslegessé vált. A város számára nem a kapott fejlesztési alapok szükségessége az elsődleges probléma — hiszen a tanácsstagok megértik a népgazdaság teherbíró képességét —, hanem a tanács manőverezési lehetőségeinek hiánya. A tanács tagjai joggal teszik szövé, hogy csak három százalékról dönthetnek. A tárcák éberen vigyáznak arra, hogy a központi orientáció érvényesüljön. Amikor az egyik miniszter meglátta, hogy az ö orientációjánál körülbelül 60 millió forinttal kevesebbet vett tervbe a város, azzal fenyegedődzött, hogy eljár az Országos Tervhivatalnál, vegyék el a 60 millió forintot. A szakigazgatási szervek, amelyek a fíhatóságokkal a kapcsolatot tartják egy-egy véleményeltéréskor ijedten szaladnak a tanács vezetőihez és azt mondják: ha nem teljesítjük a fíhatóság orientációját megromlik a kapcsolat, és ennek hosszabb távon a tanács látja a kárát.”

Dr. Kulcsár Kálmán cikkéből ennyi az idézet. De mondanom se kell, hogy az élet e régi példa óta sem hozott kellemesebb meglepetést. Sőt, a nehezebb gazdasági helyzetben a fíhatóságok egyre nagyobb címkével látják el azokat az előirányzatokat, amelyek egészségügy, intézmények fenntartása... címen ismeretesek a lakosság előtt is.

Félreértés ne essék, nem akarom és nem szeretném azt a látszatot kelteni okfejtéssel, hogy a helyi önkormányzat és a fíhatóság szemben áll. Közösek az érdekek, s mindkettő ugyanazt akarja: megfelelő és jobb körülmények között lakjanak a város polgárai. Egyes pénzügyi szakemberek ezt a szigorú címkézést azzal magyarázzák, hogy a szűkebb viszonyok miatt szükséges ez. Azt hiszem, nincs olyan tanácsstag, vagy szakigazgatási tisztviselő, aki ne lenne tisztában gazdasági helyzetükkel és érdemtellenül a városa vagy községe részére még több pénzt szeretne kisorsfolni a közös pénztárcából. Am az valószínűnek tűnik, hogy az önkormányzat csak egy jól működő érdekviszony-rendszerre építhető, és ez együtt jár a tanácsok, a jelenleginél nagyobb, manőverezési lehetőségével. Az érdekek felismerésével és kihasználásával nagyon jól lehet politizálni és a lakossággal való kapcsolatot erősíteni. Kifűnő példa erre az önerős gázvezeték-építés. Az idén Szegeden azt tervezték, hogy a lakosság segítségével 16 kilométernyi gáz-hálózatot fektetnek le. A szegediek támogatásával, anyagi hozzájárulásával ez a szándék olyannyira gyümölcsöző lett, hogy a tervet nemcsak túlteljesítették, hanem majdnem megduplázták, hiszen 30 kilométer hosszú vezetéket építettek. És ez az eredmény többek között a helyi tanácsi testület irányító befolyásának számlájára írható.

Halász Miklós

Testvérmegyei kapcsolatok

Lapunkban hírül adtuk már, hogy Odessa megye és Csongrád megye mezőgazdasági szövetkezetei között jó kapcsolat alakult ki a korábbi években. Ezek alapján hat-hat gazdaság együttműködési megállapodást kötött, s a szakemberek rendszeresen ellátogatnak egymás szövetkezeteibe. A számos tapasztalatot kicserélik mind a természetstechnikai eljárásokat illetően, mind pedig a szociálpolitikai gyakorlatot figyelembe véve.

A napokban Fábiánsebestyénre, a Kinizsi Tsz-be látogatott Odessa megyéből **Muzsika Nikolaj Antonovics**,

az Ukrajna nevű kolhoz elnöke és **Volezsev Vladimir Joszipovics**, a tsz párttitkára, hogy immár a hetedik együttműködési megállapodást megkötötték, és ismerkedjenek megnyékn egyik legjobb közös gazdaságával.

Tegnap, pénteken délelőtt a szovjet delegáció Szegedre látogatott. A TESZÖV szék-házában fogadta őket **Molnár Lajos**, a TESZÖV elnöke. **Haskó Pál**, a szövetség titkára és a szövetség vezető munkatársai jelenlétében ismertették a megye termelői szövetkezeti mozgalmanak főbb eredményeit és feladatait. A fogadásom megjelent **Dr. Tóth Ferenc**, a megyei pártbizottság munkatársa is.

Ezt követően az odesszai delegáció Szeged-Mihálytelekre, az Új Élet Tsz-be látogatott, ahol a szövetkezet vezetői bemutatatták a korábbi évek gazdasági problémáiból kilábaló nagyüzemet, így elsősorban a közelmúltban szovjet tervek alapján elkészült üvegházat. A delegációhoz csatlakozott **Paulik József**, a szeged városi pártbizottság munkatársa is.

Országgyűlési bizottság megbeszélése

Pénteken a Parlamentben — törvényhozásunk legközelebbi ülészakára készülve — tanácskozt az országgyűlés terv- és költségvetési bizottsága. Az ülésen részt vett Cservenka Ferenc, az országgyűlés alelnöke, Hoós János tervhivatali államtitkár és Fekete János, a Magyar Nemzeti Bank elnökhelyettese. A tanácskozáson először azoknak az országgyűlési bizottságoknak vezetői, illetve tagjai ismertették testületeiknek az országgyűlés 1984. évi költségvetéséről kialakított véleményét, amelyek a hét során már megtárgyalták e javaslatot. Dr. Pesta László (szociális és egészségügyi bizottság), **Kassó József** (mezőgazdasági bizottság), **Novák Pálné** (kereskedelmi bizottság), **Gárdai Zoltánné** (kulturális bizottság), **Juhász Mihály** (ipari bizottság) és **Ruisz József** (építési és közlekedési bizottság) észrevételeire Hetényi István pénzügyminiszter válaszolt.

Nyomdászati

125 éves az ország legnagyobb naptárkészítő üze-ma. **Székessárdi Nyomda**. Pénteken, az évforduló alkalmából rendezett ünnepségen a székessárdi Panoráma moziban megemlékeztek a helyi nyomdászati hírnevét megalapozó mesterekről. A jelenleg 268 dolgozót és 45

szakmunkástanulót foglalkoztató nyomda termékeinek hetven százaléka zsebnaptár, asztali és falnaptár, ezen kívül itt készül — ofsetnyomással — a Tolna megyei Népújság, és könyvek is egyre nagyobb számban hagyják el az üzemet.

Petri Ferenc